

قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی

ماده ۱: دولت موظف است به استناد اصول بیست و هشتم (۲۸) و چهل و سوم (۴۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با توجه به سند چشم انداز بیست ساله، مشاغل خانگی را مطابق این قانون ساماندهی و حمایت نماید به نحوی که زمینه ایجاد اشتغال برای این گونه متقاضیان فراهم گردد.

ماده ۲: منظور از مشاغل یا کسب و کار خانگی، آن دسته از فعالیت‌هایی است که با تصویب ستاد موضوع ماده (۳)، توسط عضو یا اعضای خانواده در فضای مسکونی در قالب یک طرح کسب و کار بدون مزاحمت و ایجاد اختلال در آرامش واحدهای مسکونی همجوار شکل می‌گیرد و منجر به تولید خدمت و یا کالای قابل عرضه به بازار خارج از محیط مسکونی می‌گردد.

شاغلین کسب و کار مذکور برای کسب منافع به صورت‌های ذیل فعالیت می‌نمایند:

- ۱- انجام فعالیت به صورت کارمزدی برای کارفرمای خارج از محیط مسکونی.
- ۲- انجام فعالیت مستقل اعم از تامین مواد اولیه تا عرضه محصول به خارج از محیط مسکونی.
- ۳- انجام فعالیت به صورت تعاونی، اتحادیه و یا مشارکت با بنگاه‌های بالادستی تامین کننده مواد اولیه و عرضه محصول آنان در بازار، ترجیحا به صورت کسب و کار خوشه‌ای.
- ماده ۳: به منظور حمایت و گسترش مشاغل خانگی، ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی که از این پس (ستاد) نامیده می‌شود با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

۱- وزیر کار و امور اجتماعی به عنوان رئیس.

۲- وزیر صنایع و معادن یا نماینده تام‌الاختیار وی.

۳- وزیر جهاد کشاورزی یا نماینده تام‌الاختیار وی.

۴- وزیر بازرگانی یا نماینده تام‌الاختیار وی.

۵- وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات یا نماینده تام‌الاختیار وی.

۶- وزیر رفاه و تامین اجتماعی یا نماینده تام‌الاختیار وی.

۷- وزیر تعاون یا نماینده تام الاختیار وی.

۸- وزیر امور اقتصادی و دارایی یا نماینده تام الاختیار وی.

۹- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا نماینده تام الاختیار وی.

۱۰- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران یا نماینده تام الاختیار وی.

۱۱- فرمانده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران یا یکی از معاونان وی.

۱۲- رئیس شورای عالی استان‌ها یا نماینده شورای مذکور.

۱۳- سرپرست کمیته امداد امام خمینی (ره).

۱۴- رئیس سازمان بهزیستی کشور.

۱۵- رئیس سازمان تامین اجتماعی.

۱۶- دو نفر از نمایندگان عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر.

۱۷- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران.

۱۸- رئیس اتاق تعاون.

۱۹- رئیس شورای مجامع صنفی کشور.

۲۰- مدیر عامل صندوق مهر امام رضا (ع).

تبصره ۱- مصوبه ستاد با تایید اکثریت وزراء عضو، توسط وزیر کار و امور اجتماعی ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۲- کارگروه اشتغال و سرمایه گذاری، با عضویت نمایندگان دستگاه‌های استانی مزبور که در هر استان به ریاست استاندار تشکیل می‌گردد موظف به اجراء مصوبات ستاد و نظارت بر حسن اجراء این قانون در سطح استان می‌باشد.

ماده ۴: وظایف و اختیارات ستاد :

- ۱- تعیین سیاست‌های اجرائی مشاغل خانگی.
 - ۲- تعیین راهکارهای پیوند کسب و کار خانگی با بازار سرمایه بیرونی اعم از داخلی و بین‌المللی.
 - ۳- ایجاد هماهنگی در دستورالعمل‌های حمایتی و نظارتی دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط در مورد مشاغل و کسب و کار خانگی.
 - ۴- ارزیابی مستمر نقش اجتماعی و اقتصادی مشاغل خانگی در توسعه ملی.
 - ۵- بررسی راهکارهای حمایتی مالی و تسهیلاتی از مشاغل خانگی.
 - ۶- بررسی پیشنهادهای دستگاه‌های اجرائی و کارگروه‌های استانی جهت اتخاذ تصمیمات مقتضی.
 - ۷- ارزیابی عملکرد دستگاه‌های ذی‌ربط در اجراء مصوبات قانونی و مقررات حمایتی از مشاغل کسب و کار خانگی.
 - ۸- تهیه دستورالعمل صدور مجوز مشاغل خانگی.
- تبصره - مصوبات ستاد در محدوده اختیارات مذکور برای کلیه دستگاه‌های اجرائی لازم‌الاجراء می‌باشد.
- ماده ۵: وزارت کار و امور اجتماعی موظف است ساز و کار مناسب را برای ایجاد ساختار دبیرخانه دائمی ستاد با امکانات موجود و تعیین کارشناسان ذی‌ربط از بین کارشناسان خود در واحدهای تابعه با هماهنگی معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی ریاست جمهوری، فراهم نماید.
- تبصره - کلیه دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط نیز موظف به تعیین واحدهای اداری مشخص در صف و ستاد برای رسیدگی به امور صاحبان کسب و کار و مشاغل خانگی در چارچوب پست‌های مصوب از بین کارشناسان موجود خود با هماهنگی معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی ریاست جمهوری می‌باشند.
- ماده ۶: کلیه دستگاه‌های عضو ستاد موظفند راهکارهای حمایتی، نظارتی و تسهیل‌کننده ایجاد و توسعه مشاغل خانگی مجاز را در قالب دستورالعمل، حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تدوین و جهت تصویب به ستاد ارائه نمایند.
- ماده ۷: صدور مجوز مشاغل کسب و کارهای خانگی در چارچوب ضوابط ابلاغی ستاد توسط وزارت کار و امور اجتماعی یا واحدهای تابعه صورت می‌پذیرد و صاحبان مشاغل مزبور از مزایای ذیل برخوردار می‌شوند.

۱- استفاده از بازار محلی شهرداری جهت عرضه محصولات خانگی.

۲- عضویت در شرکت سهامی عام خوشه‌ای تخصصی کسب و کار خانگی .

۳- معافیت از عوارض اداری و تجاری تعیینی و مصوب شوراهای اسلامی شهرها و روستاها.

۴- عدم نیاز به تغییر کاربری مسکونی.

۵- دولت می‌تواند بنا به پیشنهاد ستاد نسبت به تعیین ضوابط حمایتی در زمینه‌های مالیات، تامین وام قرض‌الحسنه اشتغال، حق بیمه خویش فرما، تعرفه مصرف آب، برق و سوخت مصرفی، ظرف سه ماه از تصویب این قانون، اقدام و اعتبار مورد نیاز را در بودجه سنواتی محاسبه و لحاظ نماید.

۶- استفاده از تسهیلات بانکی به ویژه قرض الحسنه بانک‌ها و صندوق مهر امام رضا (ع)

تبصره - بانک مرکزی موظف است با هماهنگی وزارت کار و امور اجتماعی ، نحوه توزیع منابع قرض‌الحسنه برای مشاغل و کسب و کارهای خانگی را با توجه به اولویت و اهمیت انواع مشاغل خانگی و سهم هر استان تعیین و در ابتدای هر سال به بانک‌ها و موسسات اعتباری ابلاغ نماید.

ماده ۸ : وزارت کار و امور اجتماعی موظف است ضمن شناسایی مشاغل و کسب و کار خانگی با کمک دستگاه‌های ذی‌ربط ، فهرست مشاغل مجاز خانگی را همه ساله به تصویب ستاد برساند.

ماده ۹ : صاحبان امتیاز مشاغل کسب و کار خانگی موظف به رعایت ضوابط و دستورالعمل‌های موضوع مبحث دوم فصل چهارم قانون کار می‌باشند. مالکان، صاحبان کسب و کار خانگی و کارفرمایان موظف به بازرسان موضوع قانون کار خواهند بود.

تبصره - صاحب مجوز به منزله کارفرما تلقی می‌گردد و کارگاه‌های خانوادگی مذکور در ماده (۱۸۸) قانون، مشمول بحث دوم فصل چهارم قانون کار می‌شوند.

ماده ۱۰ : وزارت کار و امور اجتماعی موظف است با هماهنگی سایر دستگاه‌های مسوول، آموزش‌های مهارتی و فنی مورد نیاز کسب و کار خانگی را به تناسب بازار کار، معین و به تصویب ستاد برساند.

ماده ۱۱ : کلیه شهرداری‌ها موظفند به تناسب تعداد و تنوع کسب و کار خانگی، مکان‌های مناسبی را (بازار محلی موقت) برای عرضه محصولات صاحبان مشاغل مذکور، به صورت دوره‌ای در روزهای مشخص هفته، تامین نمایند.

ماده ۱۲ : سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران موظف است در جهت توسعه فرهنگ مشاغل خانگی و انسجام بخشی به مشاغل مذکور با امکانات موجود، با مشارکت وزارت کار و امور اجتماعی به صورت مستمر در ساعات معین به تولید برنامه‌های آموزشی و ترویجی اقدام نماید.

قانون فوق مشتمل بر دوازده ماده و شش تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و دوم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه به تایید شورای نگهبان رسید.

منبع: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی